

ZELFSTANDIG OPTREDEN IN DE POLITIEK?

We kwamen tot de vraag: welke plaats neemt de „kerk“ in, wanneer we op eenig levensgebied, waarop principieel arbeid gevraagd wordt, onze positie hebben te bepalen?

Staat ze „voórop“? Komt ze „achteraan“? Is zij de ruimte voor of van het „gouden midden“?

Mijn antwoord is, dat we met al die ruimtelijk-geografische beelden geen stap vorderen. Het „terrein“, waarop God ons aan het werk gezet heeft, en dat zoo groot is als deze wereld, is niet in streng afgegrensd sectoren ingedeeld. Noch voor Zijn oog, noch voor het onze. Alle dusgenaamde „kringen“ grijpen op elkander in; het zijn geen kringen, doch verenigingen, partijen, groepen, naties, staten, gezinnen, werkge-meenschappen. In die alle worden bepaalde „ordinan-ties“ van den Schepper openbaar als werkzaam, en wordt daartegen ook gezondigd. Maar de leden van die onderscheiden kringen behoren zelf ieder oogen-blik aan veel meer dan één van die alle toe (men is tegelijk lid van een gezin, onderdaan van een rijk, burger van een staat, lid van een vereniging, etc.). Ook grijpen ze voortdurend op elkander in, ook waar het betreft verbanden, waar ze zelf niet toe behoren. Zoo grijpt het gezinsleven op dat der kerk in; valt de kerk — om maar iets te noemen — onder politie-bepalingen van den staat; en de staat onder de gees-telijke macht van de kerk, en zoo voort. Wie hier van een ruimtelijke voorstelling (voórop, achteraan staan) zich bedient, om de „kringen“ of „terreinen“ uit-elkaar-te-houden, nu ja, die werkt met begrippen, niet met levende grootheden.

Daarom is de vraag: moet de kerk nu altijd den baas spelen? ook zoo..... imaginair. En daarom geldt hetzelfde van iemand, die de kerk op haar bescheiden plekje terug wil dringen, zeggende: de partij gaat mij boven alles, en de kerk heeft hier niets te zeggen. Het is maar de vraag, wat men verstaat onder „kerk“, „partij“, en „gaan boven“.

Ik kan me voorstellen, dat een soldaat, die gemobi-liseerd is, en gewillig in den krijg gaat, constateert: mijn gezin gaat mij niet boven al het andere; ik zet het vaderland nu „voórop“, het gezin komt ditmaal „achteraan“. Hij bedoelt dan: de vreugde van het ge-zinsleven, en de directe omgang met zijn leden, ik

laat ze tijdelijk me ontglippen, gehoorzaam aan de bevelen van de overheid. Maar INDIEN die overheid nu eens een oorlog voeren moet, om (ook) het gezin te redden tegen revolutionairen, als van den totali-tairen staat? Wel, dan kan men rustig zeggen: die soldaat, die vrouw en kind verlaat, om ze te verdedi-gen tegen de machten, die het gezinsleven met den ondergang bedreigen, die plaatst het gezin zeker niet achteraan. Hij vecht ervoor; beter dan de man die van de huiselijkheid een cultuur maakt, en dus de pantoffels aantrekt en achter de kachel kruipt. In de contacten, ook de directe aandacht, komt in zoo'n mobilisatieperiode het gezin „achteraan“; maar in de taale worsteling, de indirecte aandacht, staat het mede „voórop“.

De vergelijking is willekeurig gekozen, en men kan er honderd andere naast stellen. Maar wie begrijpt nu niet, wat ik bedoel? Het is dit: iemand die de kerk „den baas laat spelen“ over een levens- of werk-ge-meenschap, waar de kerk als instituut geen woord-van-gezag te spreken heeft, die moet zich niet ver-beelden, dat hij haar „voórop“ zet; en de ander, die het hem zoo kwalijk neemt, moet niet dáárvan (van het: kerk voórop-plaatsen) hem beschuldigen. De man heeft de kerk heelemaal niet vooropgeplaatst; hij heeft van haar geen steek begrepen. Maar pre-cies hetzelfde geldt van hem, die in elke niet-directe-kerkelijke ge-meenschap al bij voorbaat staat te roepen: kom me HIER niet met de kerk aan boord. Want het zou wel eens kunnen zijn, dat de kerk iets aan hem had te zeg-gen, dat hij in zijn niet-kerkelijk verband hard noo-dig had, om daar weer de rechte plaats te vinden, en te wijzen. Bij voorbeeld: de GELOFSBELIJDENIS. Of de kerkelijke uitspraken omtrent het leven-in-ge-hoorzaamheid.

En op dit punt liggen droeve dingen op hun kro-niekschrijver te wachten.

Ik noem maar eens de kwestie van de BELIJDENIS. Zeker, die is door de KERK opgesteld. Maar al haar leden hebben ze aanvaard bij hun geloofs-belijdenis. Alleen voor kerkelijk gebruik? Welnee; ze was een aanvaarding van geloofsinhouden, d.w.z. van aan-genomen openbaringsinhouden, die heel het leven raken. De professoren van een gereformeerde universiteit hebben, jaren voordat ze professor wer-

den, openlijk verklaard: wat hier staat geloof ik met het hart en belijd ik met den mond. Wat ik ook wor-den mag (in welk ambt of beroep ook ik ooit zal ar-beiden), hiervan zal ik in ALLES uitgaan. Van den vrijgestelde in den vakbond geldt hetzelfde. Van het dienstmeisje, den politicus, de sociale werker, kort-om, van iedereen geldt het. Op die conditie heeft de kerk hen toegelaten tot het avondmaal, d.w.z. tot den maaltijd der geloofssterking, waarin zij voor en met die leden bad en bidt om meerdere trouw in de bediening van dat ambt en dat beroep (de heiligma-king).

Als nu een professor, een vakverenigingsleider, een partij, in leer of werk, die belijdenis met voeten treedt, en dat in het openbaar doet, moeten de leden van de kerk dan maar zwijgen in alle gevallen, waarin de „kring“, waarin men den misslag beging, geen kerke-lijke is? En moeten zij tot dit zwijgen worden ver-maand, met het argument: wees organisato-risch? Zooals inzender uit ons nummer van 3 Mei het uitdrukte: „leden van de partij hebben krachtens hun lidmaatschap te handelen; en als er in de partij iets niet goed gaat, dan moet ge het zeggen ter plaat-se waar het hoort“?

Ik antwoord — op die vraag over dat zwijgen — rustig, maar luid: neen, en nog eens neen.

Want als inzender, volkomen terecht opmerkt: „leden van de partij hebben krachtens hun lidmaat-schap te handelen“, dan zeg ik: zeker, zeker, ze heb-ben elk oogenblik in meer of minder verband met AL hun lidmaatschappen te handelen, dus ook krachtens hun kerklidmaatschap. Als A.R. partij-instanties de A.R. Jongeren-Studieclubs „een handleiding“ van prof. mr I. A. Diepenhorst op tafel legt, die in punten van fundeering de belijdenis tegen zich heeft, moeten we dan maar wachten met getuigen tot eerst het „terrein“ waarop de fout begaan is, afgetast is? Is dat de logica van het „organisatorische“? Ik geloof het niet. Want wie als gereformeerde „organisatorisch“ denkt, die beginne bij het begin, en daarom bij de „organisatie“ die het EERST van alle ons „licht“ geven kwam, de kerk. Hij herinnere zich, dat hij de kerk beloofd heeft voor alle kringen, waarin hij op mocht treden te eeniger tijd, de belijdenis hoog te houden en vast te houden. Als nu een redacteur van een partijblad, of een hoogleraar van een universiteit, of een leidraad-schrijver van een politieke organisatie, of een vrijge-

POPULAIR-WETEN- SCHADDELIJKE SCHETSEN

OM HET HART DER REFORMATIE, XII.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

Verscheen eerst Scholte in een onderling op het publieke strijdtooneel, onmiddellijk daarna doet De Cock hetzelfde. Bij T. E. Mulder te Veendam ver-scheen namelijk, eveneens in 1837: „Eene korte Verklaring van den Kinderdoop; in Vragen en Antwoorden..... door Derk Derks Druk-ker; onderling bij de Gereformeerde gemeente te Grootgast, woonachtig te Strobos. Met eene voorrede van den WelEerw. Zeergel. Heer H. de Cock, Gerefor-meerd Leeraar onder 't kruis“.

Het is een niet bijzonder fraai gestelde en gespelde brochure, waarin in 16 bladzijden de gehele kwestie van verbond en doop wordt afgehandeld. De Cock schreef er de volgende „Voorrede“ in:

„Dit werkje van den Eerz. onderling D. D. Drukker bewijst wederom bij vernieuwing dat het over het ge-heel den kindkens gegeven is te verstaan de verborgen-heden van het koninkrijk der hemelen, die den wijzen en verstandigen verborgen zijn. Het kan strekken tot een tegengift tegen de dwalende gevoelens van hen die in onze dagen Labadie en de Independenten der 17de eeuw doen herleven, en meenen dat de be-lofte Gods zich alleen uitstrekt tot het kroost van de naastgeloovige ouders, en die daardoor een half Men-nistendom wederom wenschen in te voeren in plaats van de gezonde leere en practijk onzer vaderen. Met welke bede, tot heil voor Gods kerk ik dit ook aan-bevele, als begerende te blijven in het voetspoor onzer vaderen, die door Gods genade in de rechte wegen heb-ben leeren wandelen. Amen“.

We willen ook nu weer de gedachten van Drukker zoo objectief mogelijk weergeven.

Allereerst over:

HET VERBOND.

Drukker geeft zijn kijk op het verbond weer, als hij de bekende uitspraak van den Catechismus, dat de kinderen gedoopt moeten worden, omdat zij al zoowel als de volwassenen in Gods verbond en in zijn ge-meente begrepen zijn, gaat verklaren.

Wat beteekent deze zinsnede? Wat is speciaal de beteekenis van het „al zoowel als“?

Drukker beweert hieromtrent, dat de Catechismus

nu met deze woorden niet wil zeggen, dat de kinde-ren „op diezelfde wijze als de volwassene in Gods ver-bond begrepen“ zijn. Ze willen z.i. niets meer zeggen, dan dit, dat niet alleen de volwassenen, maar ook de kinderen in het verbond begrepen zijn.

Wanneer we evenwel vragen: op welke wijze zijn nu de volwassenen en de kinderen in dat verbond opgenomen, dan moeten we zeggen „elk op zijn manier“. „Onze kinderen“, aldus Drukker, zijn na-melijk geen „eigenlijke bondgenooten“ in het „onver-anderlijk verbond“, „waaruit geen waarachtig bond-genoot immer kan uitvallen“. Wanneer dan van hen toch verklaard wordt, dat zij in het verbond begrepen zijn, beteekent dat, dat God, „in dat verbond aan onze kinderen (heeft) gedacht en der gemeente voor die kinderen groote beloften gedaan“ heeft, toen Hij in „Gen. 17:7 zeide: „o m U t e z i j n t o t e e n G o d e n u w e n z a d e n a u“.“)

Deze uitdrukkingen zeggen op zichzelf nog niet veel. Ze maken de positie van de kinderen in het verbond allesbehalve duidelijk. Daarom is het van belang na te gaan hoe Drukker zijn gedachten verder uitwerkt.

Dat doende wijst hij erop, dat God blijkens Gen. 15 vs. 18 met Abraham's vleeschelijk zaad een verbond gemaakt heeft aangaande Kanaän, zeggende: uwen zade heb ik dit land gegeven. God heeft eerst met Abraham Zijn onveranderlijk genadeverbond opge-richt. Dit strekt zich uit tot alle ware geloovigen en tot die alleen. Maar daarna richtte de Heere dat an-dere verbond op, dat Abrahams gansche vleeschelijke zaad omvatte. Het eerst genoemde genadeverbond is „de grond“ van het tweede met Abraham gesloten verbond. Door dit tweede verbond nu werd „de open-baring en bedeeeling van het genadeverbond tot Abrahams en zijn huis bepaald“. „Op dezelfde wijze“ nu als „Abrahams vleeschelijke zaad“ in het verbond was, zijn nu de kinderen der geloovigen in Gods verbond begrepen.¹⁾

Om zijn bedoeling te verduidelijken gebruikt Druk-ker het beeld van het huwelijk. Een man, een vrouw, hun voór-kinderen en dienstboden kunnen „in het hu-welijks verbond in de huishouding begrepen zijn“, niet dat zij alle bondgenooten van het huwelijks verbond en op diezelfde manier in dat huisgezin zouden zijn, maar elk is daarin begrepen op zijn manier, de vrouw als een eigenlijk bondgenoot en eigenlijk lid, dat zoo-lang zij en de man leeft daar niet uit kan gaan, maar de anderen zijn daarin als kinderen en dienstboden op eene andere manier begrepen.“)

Dat betoog is allerminst duidelijk! Waarop ziet het als Drukker schrijft, dat volwassenen en kinderen niet op dezelfde wijze in het verbond begrepen zijn? Zijn de beide categorieën niet gelijk ten opzichte van de verbondsbepaling, zooals deze in duidelijke woorden door God wordt gesproken; of bedoelt Druk-

ker, dat ze niet aan elkaar gelijk zijn als we letten op de vervulling daarvan? Wat bedoelt hij met zijn typeering van het verbond als onverander-lijk? De inderdaad onveranderlijke structuur van het verbond? Of wil hij het „breken“ en „vernietigen“ van het verbond door de bondelingen loochenen? Zijn er inderdaad door God met Abraham twee verbonden gesloten? En wat beteekent het in con-creto, dat God in het verbond aan de kinderen des ver-bonds heeft „gedacht“? En wat is de inhoud van de groote beloften, welke God aan de gemeente voor haar kinderen heeft „gedaan“? Zooveel vragen, zooveel duisternissen! Bovendien is het door hem gekozen beeld al zeer ongelukkig. Inderdaad vergelijkt God het door Hem met Zijn volk gesloten verbond dikwijls met een huwelijk. God is dan de „man“ en het volk de „vrouw“ of de „bruid“. Maar Drukker spreekt over voór-kinderen en dienstboden! Deze zijn toch zeker nooit op eenigerlei wijze in het huwelijk van de in het beeld genoemde man en vrouw opge-nomen! Noch eigenlijk, noch oneigenlijk! Zij behoren wel in het door het huwelijk ontstane huisgezin. Maar een huwelijk is een heel andere gemeenschap dan een huisgezin. Juist in het punt waar het op aan komt zeg! dit beeld dus niets.

DE KERK.

De Kerk omschrijft Drukker als „het ligchaam van alle ware begenadigden die door den H. Geest, in het geloof met Christus en elkanderen op het allernauw-ste verenigd zijn“.*) Ze is de gemeente „die uit ware geloovigen als ware leden bestaat, met welke God zijn verbond heeft opgericht“.*) De kinderen zijn ook in die gemeente begrepen, maar „de meening is niet dat alle kinderen eigenlijk gezegd leden der gemeente zouden zijn, dewijl zij dan den H. Geest moeten hebben. Rom. 8 vs 9 en nimmer weer onbekeerd konden wor-den, maar zij zijn daarin begrepen als kinderen der gemeente, waaromtrent God der gemeente groote be-lofte heeft gedaan; in dien zin zegt Petrus, Hand. 3: 25, gij lieden zijt kinderen der Propheten en des verbonds dat God met onze vaderen opgericht heeft, zeggende tot Abraham, in uwen zade enz.“)

Ten aanzien van de kerk verlaat Drukker, zoo schrij-vend, geheel en al den weg des Woords, den weg der geopenbaarde dingen. Hij wil het onmogelijke kunst-stuk verrichten van het kiezen van een standpunt, dat hij niet kennen en dus ook niet bereiken kan. In plaats van te gaan staan in de kerk, welke midden in de historie leeft en strijdt, de kerk welke volgens de belijdenis „lichtelijk te kennen“ is, grijpt hij naar het onkenbare en ongrijpbare.

Drukker verzeilt aldus doende in een fataal subjec-tivisme dat — zooals we straks wel zullen zien — ook op andere wijze in zijn artikel aan den dag komt.

1) p. 10. 2) p. 14 3) p. 11.

4) p. 3. 5) p. 3) p. 11.

stelde van
lijk te kor
dan hande
in strijd m
organisati
lijke belo

In deze
nees en p
zouden he
er alles va
lijk aan).
risch! He
en alle a
zoo man
den aan
bij deze
woord en
de synodo
risch, toen
droef ding
op elkand
ook in he
zender. A
menschen
eus waren
denis. En
PUBIEK
lectuur op
kunnen ke
hun meent
en de bed
we allema
ben in
dát p
liczen;
die b
te make
verenigin
confession
secundaire
vereen

Voorzoo
cipieelen
misdaad,
in deze
dat wij he
ons dus in

Wannee
ren kenne
wat hij
zich aan
twee sac
wezen“,
den“ heb

De best
bond“.)
God aan l
overenste
lei verbon
snijden
sche borg
nade en z
beteekenis
tweede ve

Daar de
de beaand
beaandij

De doop
ren aan d
te verzeg
gedaan h
nis“.)
van Jezus
gewasch
Anders ge
eene belo
uit kracht
schuld en
anders ge
het ligcha
velen de
alle te zij
deze cons
diend is sl
Drukker's
nadigden.

Zooals
de doop
opvatting

De besn
ment „vo
zonder, h
werd, noch
het gespri
daan“. Ze
aan wien
sacrament

7) p. 1.

12) p. 7. 13

geloof ik met
at ik ook wor-
ik ooit zal ar-
gaan. Van den
elfde. Van het
werkster, kort-
ditie heeft de
d.w.z. tot den
e voor en
e trouw in de
(de heiligma-

ingaleider, een
voeten treedt,
s leden van de
en, waarin de
g, geen kerke-
n worden ver-
g a n i s a t o r-
mer van 3 Mei
ben krachten
r in de partij
ggen ter plaat-

dat zwijgen —
een.
teht opmerkt:
hun lidmaat-
zeker, ze heb-
rband met AL
ook krachten
ij-instanties de
ling" van prof.
in punten van
ft, moeten we
st het „terrein“
is dat de logica
het niet. Want
sh" denkt, die
„organisatie“
even kwam, de
kerk beloofd
mocht treden
iden en vast te
a partijblad, of
f een leidraad-
of een vrijge-

als we letten
bedoelt hij met
verander-
structuur
en „vernietig-
elingen looche-
Abraham twee
het in conde-
nender des ver-
inhoud van de
sente voor haar
ragen, zooveel
hem gekozen
gelijkt God het
rbond dikwijls
n" en het volk
ukker spreekt
eze zijn toch
het h u w e l i j k
n vrouw opge-
k! Zij behooren
uisgezin. Maar
schap dan een
aan komt zegt

DE KERK

lichaam van
I. Geest, in het
het allernauw-
e „die uit ware
welke God zijn
en zijn ook in
eening is niet
a der gemeente
moeten hebben,
rd konden wor-
s kinderen der
ente groote be-
Petrus, Hand-
opheten en des
opperigt heeft
enz." 6)

cker, zoo schrij-
s, den weg der
mogelijke kunst-
een standpunt
ereiken kan. In
welke midden in
elke volgens de
ijpt hij naar het
a fataal subjec-
llen zien — ook
dag komt.

stelde van een vakvereniging aan de belijdenis open-
lijk te kort doet, dan wel ze aan de negatieve prijs geeft,
dan handelt zoo'n man „on-organisatorisch": hij komt
in strijd met de geloofsbelijdenis, en de daarbij aan de
organisatie, genaamd „kerk", gedane onvoorwaarde-
lijke belofte.

In dezen tijd heeft men het nog al eens over domi-
nees en professoren, die het onderteekningsformulier
zouden hebben geschonden, en De Strijdende Kerk weet
er alles van (al haalt het blad nooit den tekst duidel-
ijk aan). Men zegt dan: kijk eens, hoe onorganisato-
risch! Het zou ons verblijden, indien genoemd blad,
en alle anderen, die met het onderteekningsformulier
zoo manipuleeren, eens net zoo veel aandacht besteed-
den aan onze klacht over afwijking van de belijdenis
bij dezen en genen, die in partij of school of staat het
woord nemen. De Verkuil's, de zendingmannen van
de synodocratische gemeenschap, waren onorganisato-
risch, toen ze de belijdenis verloochenden. Het is een
droef ding, de „terreinen" te „scheiden", die almaal
op elkander ingrijpen. „Juist kerkmensen moeten
ook in het verenigingsleven serieus zijn", schreef in-
gender. Accoord. Er naast sta: juist als verenigings-
mensen moeten wij bewijzen, dat wij kerkelijk serie-
us waren toen wij de hand legden op de geloofsbelij-
denis. En als het gebeurt, dat een vereniging, die
PUBLIEKE handelingen verricht, propaganda voert,
leertuur op tafel legt, daarin ons leven beschadigt, dan
kunnen kerkmensen genoopt zijn, samen te komen,
hun meening te pellen, daarna in formule te brengen,
en de bedoelde vereniging er aan te herinneren, dat
we allemaal eens elka ar gevonden heb-
ben in de belijdenis en dan ook op
dat punt elka areventueel gaan ver-
liezen; of haar duidelijk maken, dat wij ons van
die belijdenis niet vermogen los
te maken, ook al weten we zeer goed, dat voor elke
vereniging en eigenlijke arbeidsdoel bepaalt, welke
confessioneel vastgelegde beginselen primair, en welke
secundaire plaats hebben in de directe aandacht der
vereniging.

Voorzover dus de kerkelijke belijdenis den prin-
cipleel arbeid eener vereniging raakt, is het een
misdaad, en een satanische verleiding, te verklaren:
in deze vereniging zijn we geen kerk, herinner u wel
dat wij hebben de soevereiniteit in eigen kring, en kom
ons dus in de VEREENIGING niet aan boord met een

DE DOOP.

Wanneer we Drukker's kijk op den doop willen lee-
ren kennen, moeten we beginnen met te luisteren naar
wat hij zegt omtrent de besnijdenis, want hij houdt
sich aan de oude, Gereformeerde opvatting dat deze
twee sacramenten van het genadeverbond „hetzelfde
wezen", „dezelfde betekende zaak en dezelfde gron-
den" hebben.⁷⁾

De besnijdenis nu „een zegel van het genadever-
bond".⁸⁾ Ze „verzegelde aan Abraham de belofte, die
God aan hem gedaan had, aangaande zijn zaad".⁹⁾ In
overeenstemming met zijn constructie van het tweeër-
lei verbond verklaart Drukker, „zoo betekend de be-
snijdenis in opzigt van het genade verbond het gan-
sche borglijden van den Messias als oorzaak van ge-
nade en zaligheid van de uitverkorenen".¹⁰⁾ Over de
betekenis van de besnijdenis in verband met dat
tweede verbond spreekt Drukker niet.

Daar de doop in wezen hetzelfde sacrament is als
de besnijdenis geldt van den doop hetzelfde als van de
besnijdenis werd gezegd.

De doop is „Sacrament in het lichaam der kinde-
ren aan de gemeente gegeven", om aan de gemeente
te verzegelen die belofte, welke God aan de Gemeente
gedaan heeft, aangaande de kinderen der belofte-
nis".¹¹⁾ Hij verzegelt dat de „bekeerde" „uit kracht
van Jezus' dood en opstanding van alle zijne zonden
gewassen is en altijd gewassen zal worden".¹²⁾ Anders
gezegd: de doop verzegelt „aan de Gemeente"
„eene belofte die Hij zekerlijk vervullen wil, t.w. dat Hij
uit kracht van Jezus' dood en opstanding haar zaad van
schuld en zonde wassen wil".¹³⁾ (r) Of nog weer
anders gezegd: „de gemeente ontvangt (in den doop) in
het lichaam van ieder kind een zegel dat God die aan
velen de erfenis reeds heeft uitgedeeld, dezelve aan
alle te zijner tijd zekerlijk zal geven".¹⁴⁾ Men lette op
deze constructie: de doop aan alle kinderen toebe-
dend is slechts een zegel voor de Gemeente welke naar
Drukker's opvatting is: het lichaam der ware bege-
nadigden.

VOOR WIE IS DE DOOP EEN ZEGEL?

Zooals uit het bovenstaande reeds duidelijk werd is
de doop — evenals de besnijdenis — naar Drukker's
opvatting alleen voor de uitverkorenen een zegel.

De besnijdenis — zoo lezen we — was geen sacra-
ment „voor dat kind, dat besneden werd in het bij-
zonder, hetwelk niets wist van hetgeen er gedaan
werd, noch voor eenen onbegnadigden knecht waaruit
het gesproken was en aan wien geene belofte was ge-
daan". Ze was alleen „een Sacrament voor Abraham
aan wien God de belofte gedaan had". Was zoo het
sacrament een sacrament voor Abraham — het was

KERKELIJK stuk als de belijdenis. Wie zoo spreekt,
bedenkt niet meer, dat de professoren de belijdenis
aanvaard hebben in hun vóór-wetenschappelijk be-
staan, ook als grondslag voor mogelijk toekomstigen
wetenschappelijk arbeid; en dat de politieke leiders
en werkers diezelfde geloofsbelijdenis aanvaard heb-
ben in hun vóór-politieke bestaan, ook als grondslag
voor mogelijk toekomstigen politieke arbeid. En als
het dan mis gaat, dan hebben kerkmensen wel de-
gelyk hardop „au" te roepen, wanneer een partij, die
ook hen vroeg mee te strijden den strijd in feite komt
hinderen.

Wij willen een voorbeeld niet achterwege houden.
Als de A.R. partijleiding werkelijk ons in onzen strijd
voor confessionele herbezinning en verdieping ge-
kend had, of met ons wilde rekenen, en als deze leiding
goed den reformatorischen opbouw (inclusief den daar-
toe noodigen critischen arbeid) gevolgd had, dan zou
ze ons niet opgedrongen hebben een „handleiding voor
Antirevolutionaire Jongeren Studieclubs" als prof. mr
I. A. Diepenhorst gaf in zijn „Christelijke Staatskunde"
(Den Haag 1946). Ik zeg niet, dat ze als partijleiding
het eens moet zijn met wat uit onzen hoek geschreven
is. Heeft ze bedenkingen — wat we van andere
zijde hoorden kon ons nimmer overtuigen — misschien
zou het haar gelukt hebben. Maar ik vrees, dat ze niet
weet, op welke punten er nu al jaren lang een strijd
der geesten gaande is. En dat ze volkomen argeloos
een man als prof. mr I. A. Diepenhorst zulk een hand-
leiding liet schrijven. En dat zou dan wel het ergste
zijn. Want dan zou daaruit blijken, dat ze in hetzelfde
tijdsgewricht in staat is, ons met een beroep op de
„organisatorische" gedachte te inviteeren tot mede-
werking aan het tweede miljoenenplan, en tevens, ons
te doen gevoelen, dat zij ideeën laat verbreiden ten
aanzien van den grondslag van het ook van ons ge-
vorderde werk, ideeën, welke rechtstreeks ingaan te-
gen wat wij, niet als ideologie van een ander schrijver
of docent, maar als inhoud der belijdenis hebben laten
gelden.

In ons nummer van 20 Juli en 14 Sept. 1946 heeft
ds D. v. Dijk reeds van prof. Diepenhorst aanhalingen
gegeven, die voor ons bewijzen: deze hoogleeraar kan
onze leider niet zijn. We zeggen niets van zijn bekwaam-
heid, en achten het in abstracto mogelijk, dat hij over
zulk raar slag als „vrijgemaakten" zijn, rustiger
spreken kan, meer op een afstand, dan kerkelijke figu-

toch ook weer niet een sacrament voor Abraham al-
leen! „Wanneer de belofte aan Abraham verzegeld
werd, zoo werd ze daardoor te gelijk aan de kinderen
der belofte verzegeld, vermits het eene belofte was,
welke die kinderen raakte en uit kracht dier verzeg-
eling aan hen zekerlijk vervuld zou worden". „Voor
een kind dat verloren ging konde de besnijdenis geen
Sacrament zijn om aan hetzelfde de belofte te verze-
gelen, dewijl de belofte niet aan dat kind maar aan
Abraham gedaan was, niet met opzigt op elk kind
hoofd voor hoofd maar met opzigt op de uitverkorene
kinderen tot welke dat verworpen kind niet behoor-
de".¹⁵⁾ „Wanneer de kinderen der belofte bekeerd (!)
werden, en in de voetstappen des geloofs van Abraham
traden kregen (!) zij zulk eene betrekking op die be-
snijdenis, dat dezelve nu ook een zegel voor hen in
het bijzonder werd, zonder dat de besnijdenis van na-
tuur veranderde".¹⁶⁾

Met den doop staat het nu precies zoo. „De kinder-
doop is een Sacrament in het lichaam der kinderen een
de gemeente gegeven, om aan de gemeente (= het
lichaam der ware begenadigden) te verzegelen die be-
lofte, welke God aan de Gemeente gedaan heeft, aan-
gaande de kinderen der belofte".¹⁷⁾

Zonder omwegen verklaart Drukker dus, dat de doop
alleen voor de gemeente, d.i. voor de ware be-
genadigden, een sacrament is! Hieruit volgt, zoo-
als vanzelf spreekt, dat men alleen via de kennis om-
trent eigen bekeerd-zijn, het bezitten van geloof
of het uitverkoren-zijn aan de weet kan komen of men
werkelijk het Sacrament ontving. Of neen, eigenlijk is
het nog anders. Door het geloof- worden enz. word t
het teken van den doop pas een werkelijk sacrament,
een echt zegel voor den gedoopte. De echtheid van
het sacrament hangt dus geheel af van de gesteldheid
van den ontvanger.

Op deze manier keert Drukker de geheele heilsorde
Gods om! De Heere wil ons niet via onze geloovigheid
tot het sacrament brengen. Nog veel minder wil Hij
door ons geloof het water tot een sacrament maken!
Neen, Hij wil door het altijd echte, waarachtige sacra-
ment het geloof van de gedoopten versterken. Hij wil
ons met en door het sacrament tot het klare en krach-
tige geloof leiden.

Voor degenen, die niet zoo gelukkig zijn, dat zij
grondig weten dat zij bekeerd zijn en tot het geloof
kwamen heeft de doop nu weinig betekenis. Want hij
is net niet wat hij wezen moet, n.l. een zegel van de
door God Zelf aan ons eenmaal en blijvend gegeven
belofte! Drukker mag dan schrijven, dat toch het nut
van dien „doop" voor „onbegnadigde" kinderen „on-
uitsprekelijk groot"¹⁸⁾ is, feitelijk is wat hij zegt
toch maar heel mager.

Die „onbegnadigden" worden door den doop der
gansche Gemeente aanbevolen om op het zegel dat

ren van leidende importantie. Maar we constateeren
alleen, dat hij vreemd staat tegenover wat wij confes-
sionele winst van den laatsten tijd achten. Dat hij
teruggrijpt naar ideologieën, die schadelijk werken
(gemeene-gratie-concepten, nog wel losgemaakt van
Kuyper's tot voorzichtigheid manende restricties), en
via zijn gemeene-gratie-concept tenslotte in strijd komt
met de belijdenis. Op punten, waarop tenslotte voor
den politieke opbouw alles aankomt.

We weten, dat we over dezen hoogleeraar der V.U.,
en instructeur der A.R. jeugd, slechts spreken als over
een voorbeeld, dat dienen kan ter illustratie bij een
klacht. Prof. Veenhof heeft in zijn rede in het Utrechts-
che congres hetzelfde gedaan. Maar omdat concreti-
seering in zoo ernstige zaken goed is, en geboden we-
zen kan, willen we een volgenden keer daartoe komen.
K. S.

RUDOLPHSTICHTING.

We ontvingen volgenden brief ter opneming in ons
blad:

Kampen, 29 April 1947.

Diaconie der Geref. Kerk
(Onderh. art. 31 der K.O.)
te Kampen.

Secr.: G. Leene, Spuistr. 4

Aan den Secr.-penningm. van het Diaconaal Supple-
tiefonds „De Rudolphstichting" werd indertijd voor
de jaren 1946 en 1947 telkens een bedrag groot f 50.—
toegezonden, bedoeld als contributie voor dit fonds.

Hiermede gaf de Diaconie te kennen, dat zij even-
als vóór de Kerkscheuring haar rechten over dit fonds
wilde behouden.

In een vergadering van dit fonds op 3 Juli 1946 te
Amersfoort gehouden (waartoe onder meer ook onze
vrijgemaakte Diaconie niet was uitgenoodigd) heeft
onze afgevaardigde wijlen br D. de Jong Jr de vraag
gesteld of ook de vrijgemaakte Diaconie medezeg-
enschap over dit fonds behielden. Het Bestuur be-
loofde toen op korten termijn te zullen beslissen. Doch
men liet niets van zich hooren en de gezonden contri-
buties beschouwde men als giften, zooals later uit de
gevoerde correspondentie bleek.

Bij ons schrijven van 27 Maart '47, werd er echter

zij in deze kinderen ontvangt ook voor dezelve te
pleiten; zich hun welzijn als haar eigen aan te trek-
ken, en voor hen zorg te dragen".¹⁹⁾ Men vraagt zich
lezende af: waar mag en moet de Gemeente op en vóór
pleiten? De belofte is immers alleen aan de uitver-
korenen gegeven! Moet ze soms hiervoor pleiten, dat
alle gedoopten uitverkorenen mogen worden? Of: dat
de uitverkorenen onder die gedoopten toch vooral echt
zalig mogen worden? Het zóó voorop-zetten van de
verkiezing moet inderdaad alle wáárljk pleiten, alle
wáárljk geloofsactiviteit verlammen. Is het werke-
lijk een troost als Drukker van de opgroeiende bege-
nadigde doopelingen verklaart, dat zij „schoon zij voor
hun hoofd geen lot noch deel hebben aan het woord
der belofte", zich moeten voorstellen, dat God door
hun doop, „aan de Gemeente verzegeld heeft eene be-
lofte, die Hij zekerlijk vervullen wil, t.w. dat Hij uit
kracht van Jezus' dood en opstandinge haar zaad van
schuld en zonde wassen wil"; dat zij mogen denken
dat zij „onder die kinderen (behooren), waaromtrent
die belofte aan de Gemeente gedaan, en verzegeld is"?
Wel neen: ze kunnen als ze in deze fatale fuik zijn
gevangen alleen maar hopen, dat het nog eens blijken
mag dat ze ook uitverkoren zijn! Maar deze hoop is
de hoop van den man die in een loterij speelt en nu
„hoopt" dat op zijn lot de prijs zal vallen!

Hier vinden we een gevangen zitten in de fatale
constructie van de mannen der pietistisch getinte „na-
dere reformatie", door prof. Driessen eenmaal aldus
geformuleerd: „Zal iemand tegelijk gelooven, dat Jezus'
gerechtigheid alleen voor de uitverkorenen ver-
worven zij en zal hij tegelijk gelooven, dat die hem
geschonken zij, zonder dat hij weet dat hij een uitver-
korene zij?"²⁰⁾

Via de uitverkiezing wil men zich, zoo denkend en
levend, opwerken tot de zekerheid des geloofs, inplaats
van in den weg van het kinderlijk geloof in Gods waar-
achtig gegeven belofte te komen tot de zekerheid en
den troost der verkiezing.

C. V.

¹⁹⁾ p. 7. In dit citaat is het woord: „ontvangen", ver-
anderd in: „ontvangt", wat zonder twijfel hier gelezen
moet worden.

²⁰⁾ Zie: J. C. Kromsigt, Wilhelmus Schortinghuis, Gro-
ningen 1904, p. 84/5. Kromsigt schrijft over de hier be-
doelde opvatting der nadere reformatie: „Men wil het
geestelijk leven zien vóór het gezien worden kan. De ge-
lijkenis van het opschietende zaad, dat groeide, de zaai-
er wist zelve niet hoe, wil men logenstraffen. Men is zoo
druk met den verborgen raad Gods, dat men niet aan den
geopenbaarden, zoo druk met de wedergeboorte, dat men
niet aan het vertrouwen, zoo druk met de ingestorte
liefde, dat men niet aan Gods liefde in den gekruisten
Heiland toekomt. In de plaats van het Woord greift zich
het bovennatuurlijke levensbeginsel, de alleen physische
werking te schuiven; en Böhl's beschuldiging krijgt recht:
„Mann kommt aus den physischen Processen nicht
heraus". p. 90/1.

⁷⁾ p. 1. ⁸⁾ p. 3. ⁹⁾ p. 4. ¹⁰⁾ p. 14. ¹¹⁾ p. 6. ¹²⁾ p. 8.
¹³⁾ p. 7. ¹⁴⁾ p. 13.

¹⁵⁾ p. 4/5. ¹⁶⁾ p. 5. ¹⁷⁾ p. 6. ¹⁸⁾ p. 7.